

Verhalen van de kinderen van toen zijn actueler dan ooit

Het is donderdag 4 mei 2022, 19.30 uur. Samen met zo'n 50 bewoners van St. Elisabeth luister ik naar het verhaal van George Marsden. Een 'gewone' tiener uit Sheffield (UK) die volwassen wordt in een ongewone tijd. Als 18-jarige gaat hij het leger in en belandt in een krankzinnige oorlog, waarin hij op heldhaftige wijze zijn bijdrage levert aan de bevrijding van o.a. Roosendaal. Vervolgens worden er herinneringen verteld van een aantal bewoners van St. Elisabeth.

Het zijn indrukwekkende verhalen uit hun kindertijd: van gezinnen op de vlucht, en van te weinig eten. Van kerst met twee appels en een theezakje, en van suikerbieten en tulpenbollen die door vader worden klaargemaakt. Van vader die onderduikt na een oproep voor de Arbeitseinsatz en van samen met de burens in de schuilkelder zitten. Van een bombardement op de melkfabriek en van schuilen onder de schoolbankjes. Van een schoolrapport uit 1944, met 'wegens bombardement op 31 mei en verder ongunstige omstandigheden geen rapport'. Van granaten in school en van grote angst in de kolenkelder als de tanks boven je hoofd staan te schieten.

Herinneringen maken herinneringen los, en zo zat ik even later na te praten met één van de bewoners. Zij vertelt me dat ze tijdens de oorlog in Amsterdam woonde en nooit zal vergeten wat ze daar zag: een stilstaande trein, waaruit een pakketje werd gegooid. Iemand pakte het op en rende er mee weg. Het bleek een baby te zijn die in de buurt werd opgevangen en zo de oorlog wist te overleven. Dit beeld staat bijna 80 jaar later nog op haar netvlies gebrand.

Ik word er stil van en realiseer me dat aan de rand van Europa kinderen van nu vergelijkbare ervaringen op doen, en getekend zijn voor het leven. Dit besef dringt meer dan ooit tot me door nu ik de verhalen hoor van de kinderen van toen. Dank, veel dank, voor de bewoners van St. Elisabeth, dat zij deze herinneringen met mij en anderen wilden delen.